

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА
НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРИЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА
МОТОРНОГО

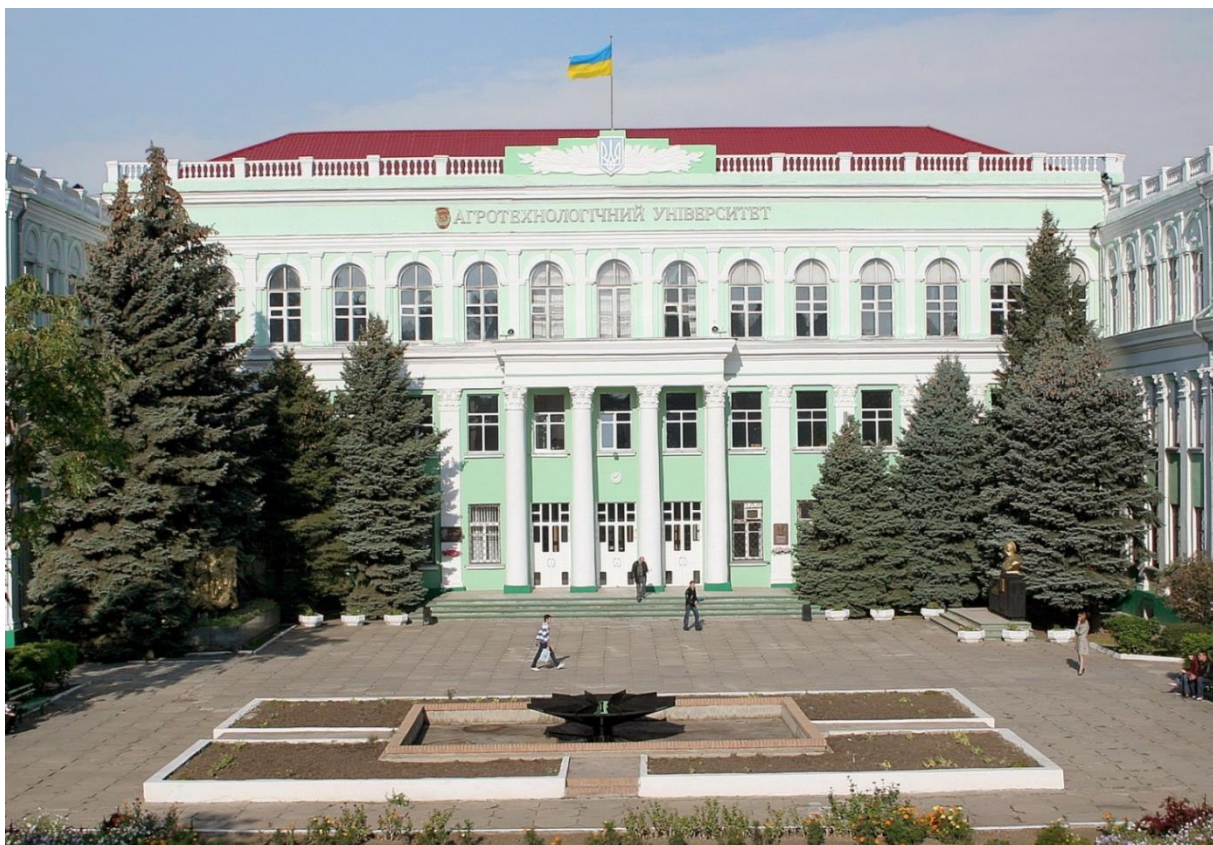
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА,
ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**ПРАГМАТИЗМ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ПІДПРИЄМЦІВ:
МАТЕРІАЛИ ІІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

20 травня 2021 р., ТДАТУ

м. Мелітополь

УДК 378.124

ББК 60.655

Прагматизм у підготовці майбутніх підприємців: матеріали III науково-практичної конференції. - Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, Мелітополь. – 2021. – 155 с.

У матеріалах конференції висвітлено позиції студентів, магістрів, викладачів та стейкхолдерів щодо теоретичних, методичних та практичних аспектів підготовки підприємців, які суттєво покращують якість освіти майбутніх фахівців, а також актуальні проблеми підприємництва в Україні.

Відповідальний за випуск: к.е.н., доцент Педченко Г.П.

© Кафедра підприємництва,
торгівлі та біржової
діяльності, 2021

© Таврійський державний
агротехнологічний
університет імені Дмитра
Моторного, 2021

ЗМІСТ

ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	
Педченко Г.П., Педченко Е.П.	6
ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ НА ВІДТВОРЕННЯ ЗЕРНОЗБИРАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ	
Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М.	12
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА РИЗИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Зеваченкова О.Е., Драгнев О.О.	19
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ	
Намлієва Н.В.	24
ОЦІНКА РИЗИКУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ	
Андреев Є.А., Андреева Л.О.	27
ОЦІНКА РІВНЯ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Мараховський М.А., Хаїров Ш.Р., Болтянська Л.О.	31
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УКРАЇНІ	
Мальчев Б.Р., Педченко Г.П.	38
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	
Завадських Г.М.	43
ОРГАНІЗАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОЇ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА	
Андреева Л.О., Краснов Д.О.	48
МІЖНАРОДНИЙ ІМПОРТ ТА ЕКСПОРТ	
Гриняк Д., Болтянська Л.О.	53

МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ Бромірський Б., Завадських Г.М.	59
ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА РИЗИК Гребельна Г., Тебенко В.М.	65
АМОРТИЗАЦІЙНІ ВІДРАХУВАННЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙ У ВІДТВОРЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Грицаєнко Г.І., Грицаєнко М.І.	70
УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ «СТВОРЕННЯ САЙТУ КОМПАНІЇ» Лебедка А.А., Андрєєва Л.О.	76
ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА Самарська О.М	81
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ МАЛИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ Кузнєцова К., Завадських Г.М.	85
АНАЛІЗ ПОРУШЕННЯ НОРМ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПРАЦІ НЕПОВНОЛІТНІХ Хома А. Р.	90
МЕТОДИ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРОЕКТУ Лактіонов Є., Андрєєва Л.О.	93
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ НАЯВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ Грицаєнко І.М., Грицаєнко Г.І.	96
ВИБІР СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДЛЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Силечник М.	104

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ Казаков Є., Завадських Г.М.	108
МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ Андреева Л.О., Краснов Д.О.	113
ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ УРЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ Локтева А.С	119
УДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ СЛАБОАЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ Сур А., Терещенко М.А.	123
ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ Живоглазова А., Завадських Г.М.	133
ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРІПЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА Грицаєнко М.І., Грицаєнко І.М.	138
ВПЛИВ РИНКУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЗЕМЛІ НА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ Прус Ю.О., Болжеларська Т.О.	145
АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА В ТОВ «ОТРАДА-АГРО» Федорець В., Педченко Г.П.	151

ОЦІНКА РИЗИКУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ

Андрєєв Є.А., Андрєєва Л.О., к.е.н., доцент;
*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

Постановка проблеми. Дослідженням категорії «ризик» займаються вже тривалий період вчені як в Україні, так і за межами нашої держави. Ризик є складним явищем. Його пов'язують, перш за все, з розумінням небезпеки, загрози, ненадійності, азарту, невизначеності, невпевненості, збитку. За своїм змістом ризик є подією з негативними, особливо невігідними економічними наслідками, які можуть виникнути в майбутньому в будь-який момент у невідомих масштабах [4].

Метою даного дослідження є обґрунтування доцільності оцінки ризику визначеним способом як однієї з складових процесу розробки стратегії підприємницької діяльності в сучасних умовах.

Основні матеріали дослідження. Оцінка ризику повинна становити частку будь-якого стратегічного процесу прийняття рішення. Обережна бізнес-одиниця не повинна визначати стратегію доти, доки не оцінить ризик. Добре зроблені припущення можуть допомогти при оцінці того ризику, з яким зіткнеться підприємницька структура, та знизити або ліквідувати цей ризик.

Припущення можна визначити як висловлення думки про деяку подію, що не знаходиться під контролем бізнес-одиниці. Вони необхідні на всіх рівнях управління. Всі важливі припущення загальної корпоративної стратегії повинні переноситись у будь-який деталізований функціональний оперативний план, який може бути необхідний підприємницькій структурі в процесі планування, але в додаток до них можуть бути зроблені подальші припущення.

При цьому необхідно, щоб усі учасники процесу використовували одні й ті самі припущення. Ситуація, коли кожний менеджер, який бере участь у процесі планування, працює згідно з власним набором припущень, передбачає крах стратегічного плану. Однак це не означає, що менеджерам не слід давати можливості

обговорювати зроблені раніше оцінки та брати участь у визначенні ймовірностей.

Інформація, необхідна для створення припущень при плануванні, з'являється в основному на підставі даних щодо стану зовнішнього середовища діяльності бізнес-одиниці. При цьому дослідження зовнішнього середовища, в якому діє підприємницька структура, повинно здійснюватися не один раз за весь період аналізу, а бути безперервним процесом, що відповідає принципу постійного оновлення.

Звісно, неможливо створити контрольний перелік припущень, який був би загальним для усіх суб'єктів підприємництва. Ступінь впливу подій буде змінюватися залежно не тільки від тієї сфери, в якій функціонує бізнес-одиниця, а й між підприємницькими структурами однієї сфери. Але все ж таки, на наш погляд, існують деякі загальні положення для всіх форм підприємництва, на підставі яких необхідно робити припущення стосовно подальшого розвитку їх діяльності, та загальні чинники (попит, пропозиція, результати діяльності), стосовно яких ці припущення будуть зроблені. А саме це:

- інформація про майбутнє навколишнього середовища, оцінка наслідків;
- вивчення минулих тенденцій за доступними статистичними рядками;
- вивчення передумов подій;
- передбачення майбутнього як один із засобів прогнозування, що є орієнтиром для майбутнього планування;
- доповнення історичних даних маркетинговими, економічними та політичними дослідженнями;
- державні та інші прогнози (період прогнозу максимально можливий).

Виходячи з результатів досліджень за напрямками, які запропоновані вище, та визначення ступеня їх впливу на кожен з перерахованих чинників, що мають узагальнений характер та значний вплив на подальший стан виробничо-господарської діяльності, кожна бізнес-одиниця повинна визначити ряд питань, відносно яких необхідно зробити припущення.

При цьому тільки комплексне застосування інформації, отриманої в результаті досліджень, та безперервний ретельний її аналіз нададуть можливість керівництву підприємства точно

визначити ті питання, які є найбільш актуальними, та встановити достовірний ступінь їх ймовірності в майбутньому.

Коли припущення зроблені, необхідно підготувати таблицю ймовірностей, де встановлюється ймовірність того, що припущення було зроблено правильно. Визначаючи події наперед, необхідно враховувати, що навряд чи ймовірність буде залишатися постійною кожний рік.

Пропонується перелік основних припущень та результати визначення ступеня їх імовірності (табл. 1), які розраховано на підставі побудови відповідних статистичних рядків, аналізу власних даних підприємства, отриманих у процесі експертно-аналітичної роботи провідних фахівців щодо першочергових питань, які мають вплив на діяльність ТОВ «Бердянський м'ясокомбінат».

Таблиця 1

**Припущення щодо аналізу ризику
в діяльності ТОВ «Бердянський м'ясокомбінат»**

Припущення	Імовірність того, що припущення вірне, %				
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Поява на ринку нових конкурентів	82	64	59	73	87
Підвищення життєвого рівня населення	28	49	53	82	91
Експансія зарубіжних виробників	45	65	60	45	38
Активізація попиту	43	50	63	69	75
Розвиток тваринницької галузі країни	32	38	41	42	58
Диверсифікація виробництва	55	55	55	50	50

Джерело: власні узагальнення авторів

Імовірності виникають під час аналізу, на підставі якого розвиваються припущення. При цьому керівникам підприємства необхідно знати, що припущення можуть бути хибними. І це дуже важливо.

Стосовно результатів таблиці, необхідно зазначити, що імовірності всіх припущень взаємопов'язані. Це відбувається тому, що вихідні питання, на підставі яких зроблені припущення, також між собою безпосередньо пов'язані і є основою функціонування бізнес-одиниці в ринковому просторі.

Результати та висновки. Отже, на наш погляд, розробка стратегії з оцінкою ризику на підставі визначення припущень та ступеня їх ймовірності надасть змогу зробити це більш швидко та досконало, тобто забезпечить ефективний подальший розвиток діяльності підприємницької структури.

Список використаних джерел.

1. Андрєєва Л.О. Практичні аспекти бізнес-проекування як передумова торговельного підприємництва. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». 2018. № 3 (38). С 70-77.

2. Андрєєва Л.О., Болтянська Л.О., Лисак О.І. Сучасні тенденції розвитку підприємництва в Україні. *Advances of science. Proceedings of articles the international scientific conference Czech Republic, KarlovyVary - Ukraine, Kyiv, 28 September, 2018*. С. 1357-1366.

3. Андрєєва Л.О. Розробка та реалізація підприємницької ідеї. *Сучасні наукові дослідження на шляху до євроінтеграції: матеріали міжнародного науково-практичного форуму (21-22 червня 2019р.)* Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного; за загальною редакцією д.т.н. професора Надикто В.Т. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В. 2019. Частина 2. 420 с. С. 129-131.

4. Панченко, С.В. Управління бізнесом : підручник. За заг. ред. В.Л. Диканя. Харків: УкрДУЗТ, 2016. 312 с.